

Ühiskonnaõpetus VI klass, 35 tundi

Õpitulemused	Õppesisu ja praktilised tööd
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) seletab oma sõnadega ning kasutab kontekstis mõisteid rahvus, riik, võrdõiguslikkus ja sallivus; 2) nimetab Eestis ja kodukohas elavaid rahvarühmi ning kirjeldab nende eluolu ja kultuuritraditsioone; 3) nimetab Eestis esindatud peamisi usundeid ja kirjeldab nende kombeid; 4) on teadlik eri soost inimeste võrdse kohtlemise põhimõtetest, toob näiteid naiste ja meeste võrdsete õiguste ja nende rikkumise kohta Eestis; 5) suhtub sallivalt erinevustesse; 6) teab ja hoiab kogukonna traditsioone; 7) teab, mis on isikutunnistus ja reisidokumendid (pass, isikutunnistus); 8) nimetab ja näitab kaardil Eesti naaberriike ning toob näiteid, kuidas muu maailm mõjutab elu Eestis. 	<p>Teema: Sotsiaalsed suhted</p> <p>Inimesed meie ümber. Pere ja suguvõsa. Naabruskond maal ja linnas. Sõpruskond. Koolipere. Kogukonnad Eestis ja õpilase kodukohas elavad rahvarühmad (sotsiaalsed, rahvuslikud, religioossed jm). Sallivus. Sooline võrdõiguslikkus. Euroopa riigid ja rahvad, Eesti naaberriigid. Rollimängud, arutelud, ühistegevus. Töölehtede täitmine, loovtöö kirjutamine, juhtumianalüüs. Lihtsamate sotsiaalteaduslike uurimismeetodite tundmaõppimine ning nende kasutamine.</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) seletab oma sõnadega ja kasutab kontekstis mõisteid kodanikuühendus, kodanikualgatus, vabatahtlik tegevus; 2) nimetab kodukohas tegutsevaid seltsi, klubisid ja ühendusi ning kirjeldab nende tegevust; 3) nimetab kodukohas ja koolis tegutsevaid noorteorganisatsioone ning kirjeldab nende tegevust; 4) teab kodukoha kodanikualgatusi ning algatab neid ja osaleb neis võimaluse korral; 5) toob näiteid vabatahtliku töö kasulikkuse kohta; 6) märkab probleeme ja pakub vajajatele abi. 	<p>Teema: Vabatahtlik tegevus, kodanikuühendused ja –algatus, koostöö</p> <p>Kodukohas tegutsevate seltside, klubide ja ühenduste tegevus. Noorteorganisatsioonid. Eakohased kodanikualgatusi võimalused. Koostöö ja ühistegevus, kommunikatsioonivõimalused. Rollimängud, arutelud, ühistegevus ja vabatahtlik töö. Küsitluse läbiviimine, töölehtede täitmine, praktilised tööd.</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) seletab oma sõnadega ja kasutab kontekstis mõisteid 	<p>Teema: Demokraatia põhimõtted ja selle toimimine</p> <p>Rahva osalemine ühiskonna valitsemises.</p>

<p>inimõigus, seadus, demokraatia;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) iseloomustab ja väärtustab demokraatia järgmisi põhimõtteid arvamuste mitmekesisus ja sõnavabadus, osalus aruteludes ja otsustamises, õigus valida ja saada valitud; 3) nimetab, mõistab ja austab inimõigusi; 4) teab, et Eesti on demokraatlik vabariik, nimetab Vabariigi Valitsuse, Riigikogu ja Vabariigi Presidendi peamisi ülesandeid; 5) teab, mis on kohalik omavalitsus, toob näiteid oma valla/linna omavalitsuse tegevuse kohta; 6) teab, et kõik on võrdsed seaduse ees ja peavad seadusi täitma, toob näiteid seaduskuuleka käitumise kohta; 7) mõistab kodanikuõigusi ja kodanikuvastutust; 8) toob näiteid ühiskonna toimimiseks ja arenguks vajalikest elukutsetest ja ettevõtetest ning väärtustab töötamist kui peamist elatusallikat; 9) tunneb oma õigusi ja vastutust omanikuna ja tarbijana; 10) oskab mõista ühiskonnas toimuvate muudatuste põhjuseid ja tagajärgi. 	<p>Võimude lahusus. Riigikogu, Vabariigi Valitsus, Vabariigi President. Kohalik omavalitsus. Kohus, seaduse ülimuslikkus, seadus kui regulatsioon. Peamised inimõigused, õigus elada, õigus vabadusele ja inimväärikusele. Rollimängud, arutelud, ühistegevus ja töölehtede täitmine.</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab ja kirjeldab demokraatia põhimõtete toimimist koolis; 2) toetab oma suhtumise ja tegutsemisega koolidemokraatiat; 3) tunneb ÜRO lapse õiguste konventsiooni põhimõtteid, nimetab lapse õigusi, tunneb õiguste ja vastutuse tasakaalu. 	<p>Teema: Koolidemokraatia, lapse õigused ja võimalused osaleda poliitikas Õpilasesindus, õpilaste osalemine koolielu korraldamises ja õpilasesinduses. Kooli sisekord (kodukord). Lapse õigused, õigus haridusele, õigus vanemlikule hoolitsusele jne. Õiguste, kohustuste ja vastutuse tasakaal. Arutelud, õpimapi koostamine, küsitluse läbiviimine, töölehtede täitmine. Praktilised tööd: klassielu reeglite, päevaplaani ja isikliku eelarve koostamine.</p>

Õpilane

- 1) teeb vahet vajadustel, soovidel ja võimalustel;
- 2) teab, kuidas raha teenitakse ja millest koosneb pere eelarve;
- 3) oskab kulutusi tähtsuse järjekorda seada, koostada eelarvet oma taskuraha piires ning oma aega planeerida;
- 4) teab internetipanga ja pangakaardi (PIN-koodi) turvalise kasutamise reegleid;
- 5) iseloomustab, milliseid isiksuse omadusi, teadmisi ja oskusi eeldavad erinevad elukutsed;
- 6) selgitab erinevate elukutsete vajalikkust ühiskonnale;
- 7) oskab tarbijana märgata ja mõista tooteinfot ja tunneb tarbija õigusi.

Teema: Töö ja tarbimine

Aja ja kulutuste planeerimine ning raha kasutamine, laenamine ja säästmine.

Elukutsed – teadmised ja oskused. Elukestev õpe.

Elukutsed ja ettevõtted kodukohas.

Teadlik, säästev tarbimine.

Töökultuur ja tööeetika.

Rollimängud, arutelud, infootsing teabeallikatest, töölehtede täitmine, õppekäigud.

Koostaja: Hille Kilik